

**“Kopenhag Mutabakatı” ve “AB’de Müzakereye Açılan Çevre Faslı”
YÜF Yemekli Sektör Toplantısı 10.02.2010, İstanbul**

Değerli Misafirler,

Yapı Ürünleri Üreticileri Federasyonu adına hepinizi saygı ile selamlarım..

Federasyonumuz, Yapı Ürünleri Sektöründe yer alan çeşitli Birlik ve Derneklerden aldığı güç ve destekle, Ülke ekonomimiz ve Yapı Endüstrisi Sektörünün gelişmesine katkılarını sürdürmektedir.

Bu kapsamda bünyemizde yer alan Kurum ve Kuruluşların iştiraki ile çeşitli Çalışma ve İşbirliği Platformları oluşturulmakta, Sektörümüz ile ilgili sorunlara çözüm arama çalışmalarımız aralıksız yürütülmektedir.

Ayrıca, Sektörümüz temsilcileri ile Kamu kesiminin Üst Düzey Yetkililerini zaman zaman bir araya getirerek, Ülke ve Sektörümüzün öncelikli konularının görüşüldüğü Seminer ve Yemekli Toplantılar düzenlenmekte, mensuplarımız güncel konularda en yetkili ağızlardan bilgilendirmektedir.

İşte bu gün böyle bir Yemekli Toplantı amacıyla biraraya gelmiş bulunuyoruz. Hepinize tekrar hoş geldiniz diyorum.

Değerli Konuklar,

Sürdürülebilir kalkınma ilkelerini öncelikli hedef olarak gören Sektörümüz açısından, “**Çevre**” konusu ile ilgili yaşanan güncel gelişmeler hakkında bilgi sahibi olmamız büyük önem ve aciliyet arz etmektedir.

Bu nedenle de, bu günkü Yemekli Toplantımızın konuşmacısı olarak, Çevre ve Orman Bakanlığı Çevre Yönetimi Müsteşar Yardımcısı Sayın Sedat Kadioğlu’nu aramızda görmekten büyük mutluluk duymaktayım.

Kendisine davetimizi kırmayıp, bizlerle beraber olması nedeniyle şahsım ve Yönetim Kurulumuz adına teşekkür ediyorum.

Malumunuz olduğu üzere, Ülkemiz 2009 yılında İklim Değişikliği Çerçeve Sözleşmesi eki olan Kyoto Protokolü’ne resmen taraf olmuş, ayrıca Avrupa Birliği ile Çevre Faslı Müzakereleri başlatılmıştır.

Kyoto Protokolü ve AB Çevre mevzuatına uyum sürecinin halkımızın yaşam kalitesinin artırılması ve Çevre ile uyumlu Kalkınma Modellerinin hayata geçirilmesi açısından büyük yararlar sağlayacağı muhakkaktır.

Ancak, bu süreçte, başta Sanayimiz olmak üzere tüm Sektörlerin ciddi teknolojik yatırımlar yapması, bilhassa alt yapı eksikliklerinin tamamlanması amacıyla yeni üniteler inşa etmesi kaçınılmazdır.

Tabiatıyla, tüm bu çalışmaların tamamlanması için büyük finansman kaynağına ve zamana ihtiyacımız vardır.

Dolayısıyla, gerek 15.İklim Değişikliği Taraflar Konferansı sonucunda yayınlanan “Kopenhag Mutabakatı” gerekse AB’de Müzakereye Açılan Çevre Faslı görüşmelerinin meri çevre mevzuatına ve uygulama esaslarına getireceği ilave teknik ve mali boyutların hepimiz tarafından kapsamlı biçimde bilinmesi ve incelenmesinin önemini vurgulamak istiyorum .

Sayın Konuklar,

Atmosferdeki sera gazı seviyesinin sabit düzeyde kalmasını sağlayarak insan kaynaklı faaliyetlerin iklim sistemine olumsuz etkilerini önlemek üzere; 1994 yılında Birleşmiş Milletler İklim Değişikliği Çerçeve Sözleşmesi (UNFCCC) ve 1997 yılında sözleşmeye ek Kyoto Protokolü imzalanmıştır. Bu kapsamda, ileri derecede sanayileşmiş ülkeler, OECD ülkeleri ve pazar ekonomisine geçiş sürecindeki 37 ülke 2008-2012 aralığında sera gazı azaltımı ve/veya sınırlaması konusunda **“hukuki olarak bağlayıcı”** taahhütler vermişlerdir.

Malumunuz olduğu üzere, Ülkemiz ilk etapta Sözleşmenin Ek-1 ve Ek-2 listelerinde yer aldığı için, bu ülkelerden istenen azaltım ve finansman desteğini yerine getiremeyeceğini bildirmiş ve sözleşmeyi imzalamamıştır.

Türkiye’nin girişimleri neticesinde, Sözleşme kapsamında 2001 yılında alınan bir karar ile, Türkiye Ek-2 listesinden çıkılmış ve taraf ülkeler Türkiye’nin diğer Ek-1 ülkelerden farklı özel şartlarını kabul etmeye davet edilmiştir. Bu gelişmeleri takiben Türkiye Sözleşmeye 2004 yılında, Kyoto Protokolü’ne ise 2009 yılında taraf olmuştur.

Ancak, Türkiye’nin 2012 yılına kadar herhangi bir azaltım taahhüdü bulunmadığı hususunu belirtmekte yarar görmekteyim..

Bu arada, 7-18 Aralık tarihleri arasında Danimarka’nın Kopenhag kentinde Birleşmiş Milletler İklim Değişikliği 15. Taraflar Konferansı gerçekleşmiştir. Bu konferansta Kyoto Protokolü ile taahhüt almış olan gelişmiş ülkeler; Dünya emisyonlarının %50’sinden sorumlu olan Çin ve ABD başta olmak üzere diğer sanayileşmiş ülkelerin bağlayıcı taahhütte bulunmaması ve küresel bir anlaşma olmaması halinde, Kyoto Protokolü’nün bu haliyle küresel ısınmayı durdurmaya yeterli olamayacağını beyan etmiştir.

Konferans, “Kopenhag Mutabakatı” olarak adlandırılan bir uzlaşma metni ile sonuçlanmıştır. Bu kapsamda, küresel sıcaklık artışının 2 Derece Santigrad seviyesinde tutulması için sera gazı emisyonlarının kontrol altına alınması, 31 Ocak 2010 tarihine kadar gelişmiş ülkeler olarak adlandırılan Ek-1 ülkelerinin azaltım taahhütlerini bildirmeleri, gelişmekte olan ülkelerin ise azaltım faaliyetlerini belirlemeleri istenmiştir.

Birleşmiş Milletler kaynaklarına göre, 31 Ocak 2010 itibariyle bazı gelişmiş ülke hedefleri şu şekilde açıklanmıştır: Amerika Birleşik Devletleri 2005 yılı referans alınarak 2020 yılında %17 azaltım, Rusya 1990 yılı referans alınarak 2020 yılında 15-25% azaltım, Kanada ABD’ye paralel azaltım, Avrupa Birliği küresel anlaşma olması halinde 1990 yılı referans alınarak %30 azaltım, Avustralya küresel anlaşma halinde 2000 yılı referans alınarak %25 azaltım, Japonya adil bir ulusal anlaşma çerçevesinde 1990 yılı baz alınarak %25 azaltım taahhüdünde bulunmuştur.

Avrupa Komisyonu'nun, 28.01.2009 tarihli "Kopenhag'da Kapsamlı bir İklim Değişikliği Anlaşmasına Doğru" belgesi kapsamında ise tüm protokol Ek-1 Ülkeleri, tüm OECD üye ülkeleri, mevcut AB üye ülkeleri, AB aday ülkeleri ve potansiyel adayların referans yılına göre azaltım taahhüdü almasını istemektedir.

Gelişmekte olan ülkelerin ise 2020 yılına kadar mevcut işletme şartlarından en az 15-30 % azaltım yapması öngörülmektedir.

Kopenhag Konferansında; emisyonları Dünya toplamının %1'inden daha az olan Ülkemizi geliştirmiş Ek-1 ülkelerinden ayıran şartlar bulunduğu, bu nedenle orta-gelir düzeyli geliştirmekte olan bir ülke olduğumuzu, emisyon sınırlaması için teknolojik ve mali desteğe ihtiyacımız olduğu dile getirmiş ve herhangi bir emisyon azaltım hedefi açıklamamıştır.

Kyoto Sonrası olan 2012 yılı sonrası döneme dair müzakerelerde, ülkemizin kalkınma önceliği ilk hareket noktası olmalıdır. Sera gazı azaltımında, özellikle enerji ve ulaşım olmak üzere tüm sektörler eşit görevler ve sınırlamalar verilmeli, sadece belirli sektörler uygulanacak haksız ve ağır yaptırımlar engellenmelidir.

Yapı sektörü; gelişmesine ve kalkınmasına devam etmekte olan ülkemizin herhangi bir referans yılı üzerinden sera gazı azaltımı yapamayacağını, ancak sürdürülebilir kalkınmayı etkilemeyecek şekilde referans bir senaryo (Business As Usual) üzerinden azaltım yapılabileceğini, bu kapsamda ortak sorumluluklar çerçevesinde üzerine düşeni yapmaya hazır olduğunu çeşitli platformlarda dile getirmiştir.

Kopenhag Mutabakatına ilişkin "Türkiye Pozisyon Belgesi" nin ve AB ile yürütülecek çevre faslı müzakerelerinin bu çerçevede yürütülmekte olduğuna inanıyoruz.

Değerli Dinleyiciler;

Topluluk müktesebatının üstlenilmesi sürecinde Türkiye'nin, AB Çevre mevzuatının tümünü uyumlaştırmak ve uygulamakla yükümlü olduğu bilinmektedir. AB uyum çerçevesinde pek çok mevzuat iç hukuka aktarılmış olup düzenlemeler devam etmektedir.

Bu düzenlemeler, sanayi sektörünün emisyonları ve faaliyetlerini yakından ilgilendirmektedir. Sera gazı emisyonları ile baca gazı ve tesis açık alanlarından kaynaklanan emisyonlar başta olmak üzere, atıksu ve gürültü emisyonlarına daha sıkı sınır değerler uygulanması söz konusu olacaktır. Diğer yandan, madencilik faaliyetlerin yürütülmesi ve madencilik faaliyetleri ile bozulan arazilerin rehabilitasyonu konularında yeni kısıtlar söz konusu olacaktır. İlaveten, kimyasallar konusunda REACH Tüzüğü uygulamaları söz konusu olacaktır.

Bu süreçte, sanayi sektörünün teknolojik yatırımlar yapması, yeni üniteler inşa etmesi ve yeni arıtma sistemleri tesis etmesi gerekebilecektir. Tüm bu çalışmaların tamamlanması için büyük finansman ve zamana ihtiyaç vardır.

Çevre ve Bakanlığı koordinasyonunda ilgili Kurumların katılımı ile Avrupa Birliği Entegre Çevre Uyum Stratejisi hazırlanmıştır. Bu kapsamda, 8 alt sektör için yasal durum, kurumsal yapı ve maliyet analizi geliştirilmiştir. Belge 07 şubat 2007 tarihinde Devlet Planlama Teşkilatı Yüksek Planlama Kurulu tarafından onaylanmıştır.

UÇES'e göre, **2007-2023 arasında toplam yatırım ihtiyacı 58,6 Milyar Euro olup, Endüstriyel Kirlilik Önleme Yatırım İhtiyacı 14,78 Milyar Euro olarak öngörölmüştür.**

İlgili kurumların, sanayi sektörünün yatırım ihtiyacı ve maliyetlerinin detaylı tespiti çalışmalarında sektörlerin katkılarını alması büyük önem taşımaktadır.

Avrupa Birliđi, üye ölkelerin mevzuata uyumları konusunda birçok istisnaya izin vermiş, ölkelere 5-7 yıllık geçiş süreleri vermiştir. Bu geçiş sürelerinin ölkemize uygulanması gerekmektedir. Ayrıca, AB ölkelerinin dahi tümünde uygulanmayan sınır değerlerin, Türk sanayisine uygulanması konusunda daha tedbirli davranmak gereği ačkıça görölmektedir.

İhracat pazarında rakip olduğumuz ancak çevre sınır değerlerine uyum konusunda çalışma yapmayan ölkelere karşı rekabet edebilmek için; diğer birçok Batı Avrupa Ölkesinde olduğu gibi vergi ve teşvik tedbirleri alınmalıdır. Sanayi maksatlı ithal kömüre uygulanan kükürt sınırlaması, petrol kokuna uygulanan boyut sınırlaması bunlara örnek olarak verilebilir. Petrol kokunda ebatın 0-20 mm yerine 0-50 mm aralığına yükseltilmesi ile yaklaşık 20 USD/ton; Sanayi Maksatlı İthal Edilen Kömür kükürt oranının en az %2 olması ile yaklaşık 20 USD/ton kazanç sağlanacaktır ve sadece çimento sektörünün yılda 70-80 milyon USD dövizin yurtdışına ödemesinin önüne geçilebilecektir.

Değerli Dinleyiciler;

YÜF olarak tüm bu konularda yetkili merciler nezdinde mevcut sorunların giderilmesi çalışmalarına destek ve katkımız sürmektedir.

Kopenhag Mutabakatına ilişkin "Türkiye Pozisyon Belgesi"nin ve AB ile yürütölecek çevre faslı müzakerelerinin sektörümüzün görüşlerini yansıtacak çerçevede yürütölmekte olduğunu ümit ettiğimizi vurgulamak isteriz.

Ayrıca, Sektör olarak AB Çevre Faslı müzakereleri ve 2010 yılında Meksika'da yapılacak Birleřmiř Milletler Taraflar Konferansında Pozisyon Belgesi çalışmalarında yetkili uzmanlarımızın da görev almasının Sektör ve Öлке Ekonomimizin yüksek menfaatleri ačkısından önemini bir kez daha ifade etmek isteriz.

Bu seminer vesilesi ile tüm bu bahsettiğim konulara kapsamlı biçimde değinileceğine ve ortak kararlar ile sorunlara çözümlenileceğine inanıyorum.

Bu güne kadar göstermiş oldukları işbirliği nedeniyle, başta Çevre ve Orman Bakanımız Sn.Prof.Dr. Veysel EROĞLU'na ve bu gün bizlere değerli vaktini ayıran Müteşar Yardımcısı Sn. Sedat KADIOĞLU'na Yapı Ürünleri Üreticileri Federasyonu Yönetim Kurulu Başkanı olarak şahsım ve tüm Üye Kuruluşlarımız adına teşekkür ediyor, saygılar sunuyorum.

Adnan İĞNEBEKÇİLİ

YÜF Yönetim Kurulu Başkanı